

13 Απριλίου 2022

Μας έχεις τιμωρήσει τόσο, όσο ήταν αρκετό για να γνωρίσουμε την έκταση του αγαθού της ειρήνης!

/ Σοφίας Πατερικής Απαύγασμα

Άγιος Γρηγόριος Θεολόγος

Άγιος Γρηγόριος Θεολόγος.

(Επιμέλεια Στέλιος Κούκος)

Αγίου Γρηγορίου Θεολόγου Λόγος στ', Ειρηνικός πρώτος

Συνέχεια από εδώ: <http://www.pemptousia.gr/?p=338359>

7. Είχα σιωπήσει, αλλά μήπως θα πρέπει να σιωπώ πάντα; Έκανα υπομονήν, όπως η γυναίκα η οποία γεννά, αλλά μήπως θα πρέπει να κάνω υπομονήν εις τον αιώνα;

Διότι εις τον Ζαχαριάν έλυσε την σιωπήν ο Ιωάννης με την γεννησίν του. Επειδή, βέβαια, δεν έπρεπε να σιωπά ο πατέρας της φωνής, αφού ήδη είχε γεννηθή· αλλά όπως είχε δέσει την γλώσσαν επειδή δεν την είχε πιστεύσει, έτσι και τώρα, όταν εφανερώθη, έπρεπε να δώση την ελευθερίαν εις τον πατέρα, εις τον οποίον και έφερε χαράς ευαγγέλια και εις τον οποίον είχε γεννηθή φωνή και λύχνος, πρόδρομος του Λόγου και του φωτός.

Εις εμέ δε λύει την γλώσσαν και μου υψώνει την φωνήν ως φωνήν σάλπιγγος η παρούσα ευεργεσία [η ειρήνευση στους κόλπους της τοπικής Εκκλησίας] και το άριστον αυτό θέαμα, τα τέκνα του Θεού, τα οποία σαν διεσκορπισμένα, να είναι συγκεντρωμένα εις ένα τόπον, να αναπαύωνται κάτω από τας ιδίας πτέρυγας, να πορεύωνται προς τον οίκον του Θεού με ομόνοιαν και να συνθέτουν μίαν αρμονίαν,

την αρμονίαν του αγαθού και του Πνεύματος.

Λύεται δε η γλώσσα μου, τώρα, οπότε δεν άγομεν και δεν φέρομεν πλέον ο ένας τον άλλον, πράγμα το οποίον συνέβαινε όταν ο πονηρός είχε τόσον πολύ υποκλέψει και βιάσει και κατατρυπήσει με τα βέλη του τον νουν μας, κατά την διάρκεια του σκότους το οποίον ο ίδιος είχε ρίψει εναντίον μας. Και δεν ξέρω τι θα πρέπει να είπω (διότι είχαμε φθάσει εις τοιούτον σημείον), ώστε να ευχαριστήται ο ένας από τα κακά του άλλου, και να μη πιστεύωμεν ότι χάνομεν τα πάντα με το να καταστρέφωμεν ο ένας τον άλλον.

Λύεται δε πάλιν η γλώσσα μου τώρα, οπότε ο Ιούδας και ο Ισραήλ δέχονται μίαν ενιαίαν αρχήν, και η Ιερουσαλήμ και η Σαμάρεια συγκεντρώνονται εις μίαν, την άνω Ιερουσαλήμ, και δεν ανήκομεν πλέον εις τον Παύλον, τον Απολλώ ή τον Πέτρον, εξ ονόματος των οποίων αλλά και εναντίον των οποίων υπερηφανευόμεθα, αλλά έχομεν γίνει όλοι μαζί υπήκοοι του Χριστού.

8. Αλλά επειδή έχετε και εμένα και τον λόγον, και επειδή με έχετε εξαναγκάσει με την αγάπην σας, όχι βέβαια χωρίς την θέλησίν μου, θα ομιλήσω μεν, έστω και διά βραχέων, επειδή με παρακαλείτε να το κάμω. Θα είπω δε λόγους ευχαριστίας και συμβουλών.

Η μεν ευχαριστία λοιπόν είναι η εξής: «Ποίος ημπορεί να διηγηθή τα κραταιά έργα του Κυρίου;», ή ποίος θα παρουσιάση εις όλας τας ακοάς την δοξολογίαν του δι' όλα;

Διότι τα δύο έχουν γίνει ένα, και έχει διαλυθή ο τοίχος ο οποίος είχε τεθή ως φραγμός μεταξύ των· διότι έκαμες να παύσουν πλέον να μας χρησιμοποιούν ως παράδειγμα προς αποφυγήν οι ειδωλολάτραι και να κινούν την κεφαλήν των δι' ημάς· διότι μας έχεις τιμωρήσει τόσον, όσον ήτο αρκετόν διά να γνωρίσωμεν την έκτασιν του αγαθού της ειρήνης, και αφού μας έκαμες να υποφέρωμεν, μας έφερες πάλιν εις την προτέραν κατάστασιν.

Ω πόσον παράδοξος υπήρξεν η θεραπεία!

Μας ωδήγησες προς την ειρήνην διά του μίσους, το οποίον εμισήθη πολύ γρήγορα, αφού έκαμες να επιτευχθή με το αντίθετόν του και αφού μας ένωσες τόσον πολύ, ώστε να τρέξωμεν με περισσοτέραν θερμότητα ο ένας προς τον άλλον, όπως τα φυτά, τα οποία, όταν λογισθούν [κουνηθούν από δω και από εκεί] με τα χέρια και ύστερα αφεθούν ελεύθερα, γυρίζουν πάλιν πίσω και επανευρίσκουν την προηγουμένην των φυσικήν κατάστασιν και φανερώνουν ποία είναι η φύσις των το

να λυγίζουν δηλαδή με την βίαν, αλλά να επιστρέφουν εις την θέσιν των όχι με την βίαν.

Τώρα πλέον δεν περιφρονεί το χέρι το μάτι, ούτε το μάτι το χέρι. Τώρα πλέον η κεφαλή δεν επαναστατεί εναντίον των ποδών, ούτε οι πόδες αποξενώνονται από την κεφαλήν, και δεν βλάπτουν πλέον ούτε βλάπτονται τα μέλη από την αταξίαν και την αναρχίαν, η οποία αποτελεί σύγχυσιν και διάλυσιν των πάντων, αλλά όλα μαζί φροντίζουν το ένα διά το άλλο κατά την τάξιν και τον νόμον της φύσεως, ο οποίος συνέδεσε και διετήρησε τα πάντα, το ένα με την βοήθειαν του άλλου. Και έχομεν γίνει ένα σώμα και ένα πνεύμα, όπως μετέχομεν και εις την νέαν ελπίδα της κλήσεως.

9. Διά τούτο θα σε δοξολογήση ο πτωχός λαός, ο οποίος ενώ ήτο άπορος έχει γίνει πλούσιος, διότι έχεις δείξει κατά θαυμαστόν τρόπον την φιλανθρωπίαν σου προς ημάς, και έχομεν γίνει ακόμη πιο μεγαλοπρεπείς αι αρχαίαι διηγήσεις. «Διότι εκεί όπου ηυξήθη υπερβολικά η αμαρτία, εκεί εδόθη εις ασυγκρίτως μεγαλύτερου βαθμόν η χάρις». Διότι ενώ προσέφερα κόκκον σίτου, έλαβον ολόκληρον στάχυ· ενώ είχα πενήσει διά την απώλειαν προβάτων, προσέλαβα και άλλους ποιμένας.

Και θα προσλάβω βεβαίως, το γνωρίζω πολύ καλά, τον πιο τίμιον ποιμένα*, έστω και αν δι' ωρισμένους πνευματικούς λόγους αναβάλλει να αναλάβη την διαποίμανσιν εις τον οποίον έχει μεν εμπιστευθή το Πνεύμα την εργασίαν των ταλάντων και την φροντίδα του ποιμνίου και ο οποίος έχει χρισθή με το χρίσμα της ιερωσύνης και της πνευματικής ολοκληρώσεως, αλλά αναβάλλει ακόμη από λόγους σοφίας να αναλάβη την επιστασίαν, και διατηρεί ακόμη κρυμμένον κάτω από τον μόδιον τον λύχνον (τον οποίον θα τοποθετήση μετ' ολίγου εις τον λυχνοστάτην διά να φωτίση από παντού την ψυχήν της Εκκλησίας και διά να γίνη φως εις τον δρόμον μας), και περιπλανάται ακόμη εις τα δάση και τας χαράδρας και εις τα όρη και τας πηγάς, επινοών παγίδας διά τους λύκους οι οποίοι αρπάζουν τας ψυχάς, διά να δεχθή εις τον κατάλληλον καιρόν και την ποιμαντικήν ράβδον και ποιμάνη μαζί με τον αληθινόν ποιμένα** το λογικόν αυτό ποιμνιον, οδηγών αυτό εις τόπους όπου υπάρχει χλόη, εις τους λόγους δηλαδή του Θεού, οι οποίοι είναι πάντα δροσεροί, και ποτίζων αυτό με το νερό το οποίον το δροσίζει, δηλαδή με το Πνεύμα.

Αυτό το πράγμα λοιπόν και ελπίζομεν και ευχόμεθα.

Εγώ δε είναι πια καιρός να προσθέσω και την συμβουλήν εις την ευχαριστίαν.

Θα την κάμω δε και αυτήν όσον το δυνατόν πιο σύντομον, επειδή με τα έργα σας

αυτά την έχετε εφαρμόσει κατά το μεγαλύτερο μέρος και δεν είναι ανάγκη να συμβουλευή κανείς διά μακρών εκείνους οι οποίοι έχουν αποκτήσει πείραν από τα έργα.

Συνεχίζεται

* Ο [άγιος Γρηγόριος] Θεολόγος αναφέρεται κατά πάσαν πιθανότητα εις τον [Μέγα] Βασίλειον, ο οποίος μετά την χειροτονίαν του είχεν αποσυρθή ει τον Πόντον. Δεν είχαν γίνει δε ακόμη επισκοπες, όπως συνάγεται και από το «ιν' εν καιρώ ευθέτω και την βακτηρίαν δέξεται...». Τα όσα λέγει ο Γρηγόριος αφήνουν να εννοηθή ότι ίσως ήτο παρών ο Βασίλειος, ο οποίος δεν είχε διακόψει οριστικά την μοναχικήν διαβίωσιν του εις τον Πόντον.

** Τον Χριστόν κατά πάσαν πιθανότητα. Είναι αμφίβολον αν ο Γρηγόριος θα απέδιδεν εις τον πατέρα του χαρακτηρισμόν που αποδίδεται σχεδόν αποκλειστικά εις τον Χριστόν, όπως υποστηρίζουν μερικοί.

Από το βιβλίο, Γρηγορίου του Θεολόγου, «Άπαντα τα έργα, 1, Λόγοι, (Προσωπικαί σχέσεις και Εκκλησιαστική διακονία)», της σειράς Έλληνες Πατέρες της Εκκλησίας των Πατερικών Εκδόσεων «Γρηγόριος ο Παλαμάς». Εισαγωγή, μετάφραση, σχόλια Νικόλαου Εμμ. Αποστολάκη.

<https://bit.ly/3vhT06n>